

CD-ORD 9.0 Kom godt i gang

Learning made easy

CD-ORD

Denne manual giver de mest nødvendige informationer om CD-ORD 9.0.

Du kan finde en uddybende manual om programmet i CD-ORDs værktøjslinje.

Hjælp i værktøjslinjen.

Indhold

Overblik over CD-ORD	6
Profiler	6
Funktioner til oplæsning	7
Læs op fra markør	7
Læs markeret tekst op	8
Læs op i pdf-dokumenter	9
Highlight	10
Oplæsning af enkeltord	10
Læs op i alle programmer	11
Skærmlæsning	11
Stemmer og sprog	12
Læs op under skrivning	13
Ordforslag	14
Ordlisten	14
Jokertegn	15
Stavehjælp	16
Fagordlister	17
Indstillinger	18
CD-ORD med C-Pen, Ordbog og SkanRead	19

Overblik over CD-ORD

Standard-placering er: Start/Alle programmer/mikrov.dk/CD-ORD

Illustration af værktøjslinjen i profilen DANSK.

Fra CD-ORDs værktøjslinje er der hurtig adgang til oplæsning og ordforslag i Windows-programmer. Værktøjslinjen lægger sig øverst på skærmen, sådan at den altid er tilgængelig i det program, man arbejder med. Du kan bruge CD-ORD i fx tekstbehandling, på internettet, i e-mail-programmer m.m.

Profiler

I **Profil menu** vælger du den profil, du vil arbejde med. Der følger fire profiler med CD-ORD. DANSK er valgt, første gang CD-ORD starter op. Du kan også vælge ENGELSK. Du kan få sprogpakker med profiler til flere sprog.

Du får automatisk ordforslag og oplæsning på det sprog, du har valgt.

Du kan vælge DANSK MINI, hvis du ønsker færre og mere enkle funktioner. Med profilen AVANCERET får du flere knapper i værktøjslinjen, og der er valgt en større ordbog. Egne profiler kan oprettes.

Funktioner til oplæsning

Knapper i værktøjslinjen

Den første knap åbner **Menuen oplæsning**. De næste knapper til oplæsning er: **Gentag**, **Læs**, **Pause**, **Stop** og **Gem lydfil**.

Du kan også benytte funktionstasterne øverst på tastaturet: F6=Gentag, F2=Læs, F3=Pause og F4=Stop.

Knappen **Gem lydfil** gemmer tekst som lydfil. Lydfilen gemmes med den stemme, der er aktiv. Markér den tekst, du vil gemme som en lydfil, og vælg **Gem lydfil**. Lydfilen kan gemmes i formaterne .wma, .mp3 eller .wav.

Klik på **Menuen oplæsning** for at se indholdet af menuen!

Oplæsning til/fra

Her skal der være sat flueben. Ellers er der ingen oplæsning.

Læs op fra markør

Klik med musen for at placere markøren et sted i din tekst. Vælg knappen **Læs**, så bliver teksten efter markøren læst op.

Vælg knappen **Læs** fra værktøjslinjen. Du kan også bruge genvejstasten F2. Som standard bliver hele teksten - fra markøren og fremad læst op ord for ord. Du kan vælge andre strategier i **Menuen** oplæsning/Fra Markør.

۵	😞 🔇 🖻 🕕 🚽		😪 😫 🥝 🚷 😸
	Stemmer og sprog		
	Fra markør	•	 Læs fremad ord for ord
	Markeret tekst	•	Læs fremad sætning for sætning
	PDF - Fra markør PDF - Markeret tekst) 	Læs fremad afsnit for afsnit Læs sætning ord for ord
			Læs bogstav, ord og sætning

Læs markeret tekst op

Du kan også få markeret tekst læst op. Det kan du bl.a. bruge på internettet. Markér et tekststykke. Vælg knappen **Læs**, så læses den markerede tekst op.

Vælg knappen **Læs** fra værktøjslinjen. Du kan også bruge genvejstasten <mark>F2</mark>.

Som standard bliver den markerede tekst læst op ord for ord. Du kan vælge andre strategier i **Menuen oplæsning/Markeret tekst**.

	Fra markør	•	
	Markeret tekst	•	 Læs alt ord for ord
	PDF - Fra markør PDF - Markeret tekst	÷	Læs alt sætning for sætning Læs sætning
~	Læs op fra udklipsholderen til/fra		Læs ord

Læs op i pdf-dokumenter

CD-ORD kan også læse op med highlight i pdf-dokumenter. Menuerne **PDF - Fra markør** og **PDF - Markeret tekst** er aktive, når du har åbnet et pdf-dokument.

Som standard læses der op på samme måde som i de øvrige strategier. Hele teksten læses fra markøren og fremad ord for ord.

Markeret tekst læses op ord for ord.

Du kan vælge andre strategier i menuerne. Brug knapperne **Læs**, **Pause** og **Stop** til at styre oplæsningen - på samme måde som i de øvrige strategier.

Highlight

Oplæsning med knappen **Læs** og med highlight er specielt designet til Word, Outlook, Outlook Express, Explorer, WordPad, Notesblok og pdf-dokumenter men kan også bruges i alle andre programmer med almindelige Windows skrivefelter.

Oplæsning af enkeltord

Ord kan læses op blot ved at dobbeltklikke på dem.

Oplæsning med dobbeltklik kan bruges i Word, Outlook, Outlook Express, Explorer, WordPad, Notesblok og i alle andre programmer med almindelige Windows skrivefelter.

Hvis dobbeltklik er slået fra, kan du slå den til igen under **Indstillinger/Oplæsning**.

9	CD-ORD Indstillinger [DANSK]	?
Profil: DANSK Vis i værktøjslinjen Ny Egenskaber	Oplæsning Strategier Stemmer og sprog Skærmlæsning Oplæsning I Læs op under skrivning I æs ord ved dobbeltdik I	
Modul: Generelt Oplæsning Ordbog Ordforslag		

Sæt et flueben ved Læs ord ved dobbeltklik!

Læs op i alle programmer

Du kan benytte knappen **Læs** i alle programmer, hvor teksten kan markeres og kopieres.

Markér teksten og vælg knappen **Læs (F2)**. Teksten læses op, men den highlightes ikke.

Du kan også benytte **Stop (F4)**.

Skærmlæsning

Skærmlæsning er egnet som en ekstra støtte til oplæsning.

Når du peger med musen eller bruger fx piletaster i menuer, bliver der læst op.

Du kan bruge skærmlæsningen til menuer og dialogbokse i Windows-programmer, til links på nettet, oplæsning i Words stavekontrol m.m.

Du kan hurtigt slå skærmlæsning til og fra. Du kan bruge menuen eller genvejen **Ctrl + F12**.

Stemmer og sprog Under indstillingen Stemmer og sprog finder du de forskellige stemmer. Her kan du sætte bl.a. hastigheden og volumen (lydstyrken) til den enkelte stemme.

I stemmelisten kan du vælge andre sprog til oplæsning af bl.a. engelske og tyske tekster, hvis sprogene ligger på computeren i forvejen eller er tilkøbt.

Som standard er det Anne-stemmen, der læser op på dansk. Med talesyntesen Anne kan du få læst al tekst højt på dansk. Du kan også vælge andre danske talesynteser som fx Carsten eller den digitale stemme Per.

	CD-ORD Indstillinger [DANSK]	? ×
Profil:	Oplæsning Strategier Stemmer og sprog Skærmlæsning Stemmeindstillinger Dansk Anne Velkmen:	
Modul: Generelt Oplæsning	Tonehøjde:	100 🗘
Ordbog Ordforslag	Hastighed: Afprøv stemme : Dette er en test	10 🗘

Læs op under skrivning

Læs op under skrivning slås til og fra i Menuen oplæsning.

Åbn et dokument, fx i Word. Skriv nu en tekst.

De enkelte ord læses op, når du taster mellemrum. Hele sætningen læses op, når du taster punktum. Det er standard i programmet.

Du kan også vælge andre strategier i **Menuen oplæsning/Under** skrivning:

✓ Læs op under skrivning til/fra		
Under skrivning	•	Læs bogstav, ord og sætning
🥃 Skærmlæsning til/fra	Ctrl+F12	 Læs ord og sætning
✓ Oplæsning til/fra		Læs ord Læs sætning
		Læs sætning løbende

Læs op under skrivning og CD-ORDs ordforslag kan bruges i alle programmer til at skrive tekst.

Ordforslag

Ordlisten

Når ordforslag er slået til, vises CD-ORDs ordliste på skærmen.

Brug knappen **Ordforslag til/fra** i værktøjslinjen. Du kan også vælge funktionen i **Menuen Ordforslag**.

Når ordforslag er slået til, vises ordlisten. Når du skriver i et dokument eller et andet skrivefelt i Windows, vises der forslag i ordlisten.

Du kan bladre i listen for at se flere ord. Brug pilene øverst og nederst i ordlisten.

Vælg et ord i listen med:

- Musen. Peg for at høre ordet. Klik for at indsætte ordet i din tekst.
- Genvejen til venstre for ordet.

🔊 🤤 🔞 🔊 🕕 🗐 🔮 🦉		🔊 🥵 🥹 🕄
Unavngivet - Note	esbl	ok – 🗆 🗙
Filer Rediger Formater Vis Hjælp		
Hann	9	^ ^
	1	rejste
	2	rystede
	3	regner
	4	rakte
	5	rejser
	6	ringede
	7	rettede
	8	råbte
	9	rev
	0	rækker

Tal-rækken 1, 2, 3, ... 0 bruges som genveje til at indsætte ordene i din tekst.

Slå genvejene fra, når du skal bruge tal-rækken til at skrive tal. Dobbeltklik på det runde ikon øverst i ordlisten for at slå genvejene til og fra. Når ikonet er rødt, er genvejene slået fra, så du kan skrive tal. Genveje til ordlisten og andre funktioner i CD-ORD kan ændres under **Indstillinger/Generelt/Genveje**.

Jokertegn

Du kan bruge jokertegn til at søge på ord, du har svært ved at stave. Brug også jokertegnene til at undersøge ord. Brug * for at få forslag i ordlisten med ingen, et eller flere bogstaver på den plads, hvor * er sat ind.

Eksempel: Hvis du vil skrive **undervisning**, så kan du skrive det, du er sikker på. Skriv fx **u*vis**. Nu viser ordlisten forslag som **undervisningen**, **undervisning**, **undervise**, **udvist** m.m.

Du kan bruge flere * i et ord. Du kan bruge * sammen med jokertegnet #, når du er sikker på, hvordan ordet slutter. Du kan fx skrive **u*ning#**, så vises der kun ord, der slutter med ..**ning**.

u*vis

9	
1	undervisning
2	undervisningen
3	underviser
4	Undervisningsministeriet
5	undervise
6	undervisningsminister
7	udvist
8	undervisningsministeren
9	undervist
0	uvist

Stavehjælp

CD-ORD støtter skriveprocessen med ordforslag, der er kontekstbaserede. Med stavehjælp får man ekstra støtte, når man har problemer med begyndelsen af ordet, med at omsætte lyd til bogstav, og hvis man staver ord, som de lyder.

👲 CD-ORD Indstillinger [DAN	isk]
Profil: DANSK Visi værktøjslinjen Ny Egenskaber Modul: C-Pen Generelt Oplæsning Ordforslag	Vindue Forslag Ordbøger Alternative forslag Valgt sprog: Dansk Antal tegn før forslag vises 3 E Ø Ord, der lyder ens (homofoner) E Ø Okaler Ø Diftonger Ø Diftonger Ø Stumme konsonant til dobbel Ø Stumme konsonant til enkel Ø Ø Stumme konsonant til enkel Ø Stumme konsonant til enkel Ø Ø Stumme konsonant til enkel Ø Ø Stumme konsonant til enkel Ø Ø Stumme konsonant for udela Ø Ø Stumme konsonant for udela Ø Ø Endelser og ombytninger Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø

Slå stavehjælp til og fra under Indstillinger/Ordforslag/Stavehjælp.

Nu bliver der vist forslag i ordlisten, selvom der laves fejl. Hvis man fx skriver **syk...**, får man vist ord, der starter med **cyk...**, **psyk...** og **syg...**. **en syk**

9	
1	sygeplejerske
2	sygdom
3	psykolog
4	cykel
5	cyklist
6	psykologisk
7	psykisk
8	syg
9	psykiatrisk
0	psykiater

Som standard er Stavehjælp slået til.

Fagordlister

I CD-ORD kan du bruge fagordlister. Hvis du bruger fagordlister sammen med en grundordliste, kan du få vist fagordene i en separat liste.

Fagordlister laves og slås til under Indstillinger/Ordforslag/Ordlister.

Separat liste til fagord slås til under Indstillinger/Ordforslag/Vindue.

Indstillinger

Via knappen **Indstillinger** kan du sætte mere avancerede indstillinger i programmet.

Du kan få hjælp til de enkelte indstillinger ved at vælge knappen **Hjælp** i indstillingsdialogen.

CD-ORD med C-Pen, Ordbog og SkanRead

Hvis C-Pen, Ordbog og SkanRead er installeret, kan de bruges direkte fra CD-ORDs værktøjslinje.

C-Pen er en enkel funktion til

hurtigt at indskanne tekst med C-Pen og få teksten læst op. Læs mere om C-Pen i brugervejledningen til CD-ORD.

Med **Ordbog** kan du slå op på ords betydning, og du kan få information om ords grundform, ordklasse og bøjning.

I tosprogede ordbøger kan du få oversat ord og få eksempler på, hvordan ordet bruges i sproget.

Slå op i ordbogen direkte fra CD-ORDs værktøjslinje for at undersøge eller kontrollere ord

- i en vilkårlig tekst et ord markeres og slås op i Ordbog
- ved at indtaste ord i søgefeltet i Ordbog.

Du kan også få hjælp fra ordbogen til ord i CD-ORDs ordliste.

Al tekst i ordbøgerne kan læses op - og med automatisk skift mellem sprog i tosprogede ordbøger.

Læs mere om Ordbog i brugervejledningen til CD-ORD. Kom Godt I Gang til Ordbog kan hentes på www.mv-nordic.com.

MV·NORDIC

Lucernemarken 17, 5260 Odense S, Telefon: 65 91 80 22, www.mv-nordic.com